

שוק העבודה ואבטלה

מתן לבינטוב

אוניברסיטת בן גוריון בנגב

1 הגדרות

2 אבטלה חיכוכית

3 אבטלה מבנית

1 אוכלוסיה - כל האוכלוסייה כולל תינוקות.

2 אוכלוסיה בגיל העבודה (N) - בני 15+

3 כוח העבודה (L) - כל מי שעובד כרגע (E) וכל מי שלא עובד אבל יכול ומוכן לעבוד (U), לא כולל סטודנטים, חיילים בסדיר (החל מ-2012 כולל חיילים בקבע), תלמידים , פנסיונים, לא כולל אנשים שחיפשו עבודה והתייאשו.

4 שיעור השתתפות בכוח העבודה - כוח העבודה / אוכלוסייה בגיל העבודה -

$$\frac{U + E}{N} = \frac{L}{N}$$

5 מובטלים - כל מי ששייך לכוח עבודה אך לא מצא עבודה (U)

6 שיעור האבטלה -

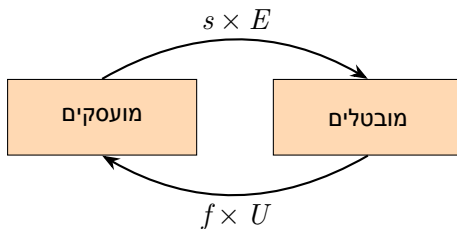
$$\frac{U}{U + E}$$

שימו לב, לאדם מובטל יש 2 אופציות לצאת מהגדרת המובטל

1 למצוא עבודה ולחזור למעגל העבודה (גורם לירידה במספר המובטלים)

2 להתייאש מחיפוש עבודה (גורם לירידה גם במספר המובטלים וגם לכוח העבודה)

הדינמיקה של שוק העבודה :

s - הסיכוי של בן אדם מועסק להיות מפוטר

f - הסיכוי של בן אדם מובטל למצוא עבודה

שיעור אבטלה טבעי

$$\Delta U = U_{t+1} - U_t = \underbrace{-f \cdot U_t}_{\text{מובטלים שמצאו עבודה}} + \underbrace{s \cdot E_t}_{\text{מועסקים שפוטרו}} \quad (1)$$

אנו רוצים למצוא מתי $\Delta U = 0$, כלומר, מתי האבטלה היא יציבה, שזה אומר.

$$-f \cdot U_t + s \cdot E_t = 0 \iff \frac{U}{L} = u^* = \frac{s}{f+s} \quad (2)$$

מקבלים מ (2) כמה תוצאות די אינטואיטיביות:

- 1 ככל שהסיכוי לאבד את העבודה הוא גדול יותר, כך שיעורי האבטלה יהיה גדול יותר
- 2 ככל שהסיכוי של מובטל למצוא עבודה יהיה גדול יותר, כך שיעורי האבטלה יהיה נמוך יותר

סיבות לאבטלה חיכוכית

- 1 עובדים ומשרות הטרוגניות
- 2 אינפומרציה א-סימטרית
- 3 קליטת עובדים כרוכה בהשקעה של זמן וכסף
- 4 בררנות מצד מעסיקים ועובדים

סיבות לאבטלה מבנית :

- ארגוני עובדים (היצע עבודה לא תחרותי)
- מונופסון - מעסיק יחיד (ביקוש לעבודה לא תחרותי)
- שכר מינימום
- תאוריית שכר הסף

מודל מונופסון

המודל דומה למונופול בשוק המוצרים רק הפוך, מטרת המונופסון היא להעסיק את העובדים בצורה הזולה ביותר, המעסיק ישווה את הביקוש שלו לעובדים לעלות השולית של העסקת העובדים שלבים לפיתרון:

- 1 מציאת עלות כוללת של עובדים (כמות מועסקים כפול מחיר / שכר)
- 2 גזירת העלות השולית של העובדים
- 3 השוואה בין עלות שולית לביקוש $\Leftarrow$ זה קובע את כמות העובדים
- 4 הצבה של כמות העובדים בגרף היצע $\Leftarrow$ זה קובע את השכר שישולם

תאוריית שכר הסף

נתאר פרט עם העדפות תחת כל הנחות שאנחנו רגילים אליהם (תועלת שולית פוחתת ,
עקומות שמתנהגות יפה) אשר מפיק תועלת משני מוצרים

1 פנאי - l

2 צריכה של מוצרים - c

מגבלת התקציב היא שעלות צריכת המוצרים שלו צריכה להיות קטנה או שווה לשכר שלו.
בגלל שהעדפות הם מונוטוניות אז אנחנו יודעים בוודאות שהוא יצרוך את כל השכר שלו.
הפרט נהנה אך ורק מפנאי ותצרוכת לכן :

$$\begin{aligned} \max \quad & U(c, l) \\ \text{s.t.} \quad & c = w \cdot (1 - l) \end{aligned}$$

שימו לב שאנחנו מנרמלים את יחידת הזמן של הפרט ל1.

שלבים לפיתרון

- 1 מציאת MRS והשוואות לשיפוע קו התקציב (כלומר השכר w)
- 2 מציאת הביקוש לתנאי ותצרוכת
- 3 הצבה ומציאת הביקוש לעבודה